

A full-page photograph of Lionel Messi celebrating with the Copa Libertadores trophy. He is wearing the Argentina national football team jersey, which is white with light blue vertical stripes and features the AFA and FIFA 1977 logos. He has a wide, joyful expression with his mouth open, and his arms are raised holding the large, gold, textured trophy. His left arm is heavily tattooed with intricate designs, including a large pink flower. The background is a blurred stadium filled with spectators under bright lights.

Luca Caioli

Messi

Jalkapallon kuningas

Minerva

Luca Caioli

Messi

Jalkapallon kuningas

Suomentaneet Juhani Nieminen ja Tuomas Renvall

minerva
MINERVA KUSTANNUS
HELSINKI

Alkuperäisteos

MESSI – The Inside Story of the Boy who Became a Legend

Text © Luca Caioli 2008, 2010, 2012, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2022, 2023

Suomenkielinen laitos

© Minerva Kustannus, Helsinki, 2023.

Minerva Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Englannin kielestä suomentaneet:

Juhani Nieminen luvut 1–22, 27

Tuomas Renvall luvut 23–26, 28–44

Kansi ja taitto Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-375-962-6

Painettu EU:ssa

Sisällys

1. Garibaldin sairaala
24. kesäkuuta 1987 _____ 7
2. Porukan pienin
Kesäinen iltapäivä vuonna 1992 _____ 13
3. Punainen ja musta
21. maaliskuuta 1994 _____ 19
4. Koko: pieni
31. tammikuuta 1997 _____ 26
5. Rapakon molemmin puolin
17. syyskuuta 2000 _____ 31
6. Määräaikainen lisenssi
6. maaliskuuta 2001 _____ 38
7. Puyolin kasvosuojus
Keskustelu Alex Garcian kanssa _____ 43
8. Debyytti
16. marraskuuta 2003 _____ 47

9.	Videonauha	
	<i>29. kesäkuuta 2004</i>	53
10.	Saippuaopperaa	
	<i>3. lokakuuta 2005</i>	61
11.	Ottelun paras pelaaja	
	<i>22. helmikuuta 2006</i>	68
12.	Ei hetkeäkään	
	<i>30. kesäkuuta 2006</i>	74
13.	Pirulainen	
	<i>10. maaliskuuta 2007</i>	85
14.	Leo ja Diego	
	<i>18. huhtikuuta 2007</i>	91
15.	Pettymys	
	<i>15. heinäkuuta 2007</i>	105
16.	Pronssia ja hopeaa	
	<i>17. joulukuuta 2007</i>	111
17.	Pitkä tie kultaan	
	<i>22. toukokuuta 2008</i>	117
18.	Onni	
	<i>27. toukokuuta 2009</i>	134
19.	Kolmas kerta toden sanoo	
	<i>1., 19. ja 21. joulukuuta 2009</i>	151
20.	Kyöneleet	
	<i>3. heinäkuuta 2010</i>	163
21.	Yllätys	
	<i>10. tammikuuta 2011</i>	176

22. Yksinkertaisesti paras	
28. <i>toukokuuta 2011</i>	186
23. Kadonnut unelma	
16. <i>heinäkuuta 2011</i>	199
24. Hattutemppu	
9. <i>tammikuuta 2012</i>	206
25. Ennätys	
7. <i>tammikuuta 2013</i>	210
26. Riippuvainen Messistä	
19. <i>toukokuuta 2013</i>	226
27. Barcelona	
<i>Keskustelu Leo Messin kanssa 2013</i>	238
28. Myrskyisä kausi	
17. <i>toukokuuta 2014</i>	247
29. Historia kostaa	
13. <i>heinäkuuta 2014</i>	256
30. Anoetasta Berliiniin	
5. <i>heinäkuuta 2015</i>	264
31. Kirottu numero 10	
4. <i>heinäkuuta 2015</i>	275
32. Viides	
11. <i>tammikuuta 2016</i>	281
33. Yksitoista vuotta, kahdeksan liigamestaruutta	
14. <i>toukokuuta 2016</i>	290
34. Ja he elivät elämänsä onnellisina loppuun asti	301

35. Virstanpylväitä _____	311
36. Kuusisataa ei riitä <i>7. toukokuuta 2019</i> _____	320
37. Kuulutetun särkyneen sydämen kronikka _____	326
38. Epävarma tulevaisuus _____	336
39. Viimeinkin _____	340
40. Lopullinen päätös _____	344
41. Ici c'est Paris _____	349
42. Dans la capi comme Messi, Messi, Messi _____	353
43. Toisenlainen vuosi _____	360
44. Puuttuva palkinto _____	365
Lionel Messin pelaajaura _____	372
Kiitokset _____	375

1. Garibaldin sairaala

24. kesäkuuta 1987

Visasorokadun nelikulmaisella tontilla 1249 on suuri kermanvärinen 1800-luvun tyyliin tehty rakennus. Se on Giuseppe Garibaldin mukaan nimetty italialainen sairaala. Hänen kunniakseen on myös pystytetty patsas Rosarion Plaza de Italialle. Paikalliset pitävät Garibaldia suurella arvossa. Hänet tunnetaan ”kahden maailman sankarina”, sillä ollessaan maanpaossa Etelä-Amerikassa hän osallistui Paraná-joen varrella käytyihin taisteluihin. Niillä seuduilla hänen punapaitansa jättivät jälkensä kaikkialle minne menivätkin. Poliittiset pakolaiset sekä Garibaldin ja Mazzinin tukijat perustivat yhdessä työväenliikkeen kanssa Rosarioon ja Buenos Airesiin monia sairaaloita. Rosarion sairaalakompleksi vihittiin käyttöön 2. lokakuuta 1892. Sairaala palveli alueen italialaisyhteisöä, johon kuului yli 70 % kaikista Atlantin takaa tulleista siirtolaisista. Nykyään sairaalassa on yksi kaupungin parhaista synnytyslaitoksista. Sieltä alkoi Lionel Messinkin tarina. Tämä Messi-Cuccittinin perheen kolmas lapsi syntyi eräänä talviaamuna kello kuuden aikaan.

Leon isä Jorge oli pojan syntyessä 29-vuotias ja työskenteli osastopäällikkönä Acindarin teräsyhtiössä Villa Constituciónissa, noin viidenkymmenen kilometrin päässä Rosariosta. Celia-äiti oli puolestaan töissä magneetteja valmistavassa tehtaassa. Jorge ja Celia olivat tavanneet nuorina Las Herasin kulmilla. Seutu tunnettiin aiemmin Estado de Israelina ja nykyään sitä kutsutaan San Martínin alueeksi. Se sijaitsee Rosarion suurkaupungin eteläosissa. Alueen ihmiset ovat vaatimatonta ja uutteraa väkeä. Celian isä Antonio on asentaja – hän korjaa

edelleen jääkaappeja, ilmastointilaitteita ja muita sähkölaitteita. Celian äiti, myös Celia nimeltään, teki vuosikausia töitä siivoojana. Jorgen isä Eusebio ansaitsi elantonsa rakennuksilla ja äiti, Rosa María oli Celian tapaan siivooja. Jorgen ja Celian lapsuudenkodit olivat vain muutaman sadan metrin päässä toisistaan. Kuten monilla muillakin alueen asukkailla, heidän juurensa ovat Espanjassa ja Italiassa. Sukunimi Messi on lähtöisin Italian Maceratan maakunnasta Porto Recanatin kaupungista. Siellä syntyivät myös runoilija Giacomo Leopardi ja tenori Biniamino Gigli Angelo. Messi lähti sieltä aikanaan laivalla etsimään parempia elämän eväitä uudesta maailmasta. Hän matkusti kolmannessa luokassa, kuten monet muutkin siirtolaiset. Myös Cuccittinien suvun juuret isän puolelta ovat Italiassa. Vaikka suvut olivat alun pitäen maaseudulta, Argentiinassa he päätyivät asumaan kaupunkiin.

Rosario on 305 kilometrin päässä pääkaupungista Buenos Airesista. Se on noin miljoonan asukkaan kaupunki Paraná-joen rannalla. Se on Santa Fen maakunnan suurin taajama. Costaneran kävelykatu kulkee joenvartta Nuestra Señora del Rosarion sillalle asti. Silta ylittää joen ja sillä olevat saaret yhdistäen Rosarion Victorian kaupunkiin. Paraná-joki on aina ollut tärkeä kulkuväylä ja kauppareitti. Sieltä on kuljetettu maataloustavaroita koko Mercosurin alueelle. Viime vuosina erityisesti soija on tuonut alueelle vaurautta ja samalla muuttanut sen kaupunkimaista rakennetta. Joen varren hienoille hiekkarannoille on noussut uusia pilvenpiirtäjiä ja upeita omakotitaloja. Silti Rosario on säilynyt esimerkillisen perinteisenä, isänmaallisena argentiinalaisena kaupunkina. Valkeisiin pukeutuneet koululaisryhmät poseeraavat keskustan neuvostomalliin rakennetun lippu-
monumentin luona. Se vihittiin käyttöön vuonna 1957 merkiksi paikasta, jossa kenraali Manuel Belgrano määräsi nostamaan kansallisen lipun sal-
koon ensi kertaa. Se tapahtui 27. helmikuuta vuonna 1812.

Rosarion asukkaiden isovanhemmat olivat Euroopan slummeista ja maaseudulta tulleita siirtolaisia. Mutta nyt jääkööt tarinat siirtolaisuudesta, kulttuurien sekoittumisesta, kielistä ja perinteistä, joita Argentiinassa riittää. Palataan Jorgeen ja Celiaan, jotka rakastuivat ja alkoivat seurustella hyvin nuorina.

17. kesäkuuta vuonna 1978 he menivät naimisiin Corazón de Marían kirkossa. Koko maa oli jalkapallon maailmanmestaruuskisojen

lumoissa. Kuherruskuukauttaan Barilocheessa viettänyt nuoripari halusi nähdä Rosariossa pelatun Argentiinan ja Brasilian välisen ottelun. Lopputulos oli maaliton tasapeli. Kahdeksan päivää myöhemmin Buenos Airesin mahtavalla River Platen stadionilla vaalean sinivalkoraitaisissa pelipaidoissa pelannut Argentiinan maajoukkue löi loppuottelussa Hollannin 3–1 ja voitti maailmanmestaruuden. Koko maa meni sekaisin. Fillol, Olguín, Galván, Passarella, Tarantini, Ardiles, Gallego, Ortiz, Bertoni, Luque ja Kempes pyyhkivät ihmisten mielistä muistot sotilasvallasta, Proseco de Reorganización Nacionalista – surmatuista ja ”kadonneista” kansalaisista (yli 30 000 katosi) sekä kidutuksista ja kauhuista, joita kenraali Jorge Rafael Videlan julma ja verinen sotilasdiktatuuri oli saanut aikaan aina siitä lähtien, kun se otti vallan Isabel Perónilta 24. maaliskuuta vuonna 1976. Buenos Airesin kaduilla voi yhä toisinaan nähdä maalattuina sanat ”Inmundo mundial” – likainen maailmanmestaruuskilpailu – ja vuosiluvun 1978.

Vielä kaksi vuotta vallankaappauksen jälkeen maa oli terrorin vallassa, mutta elämä jatkui. Celia ja Jorge saivat lapsia: Rodrigo Martín syntyi 9. helmikuuta 1980 ja toinen poika, Matías Horacio näki päivänvalon eräänä maan historian synkimmistä hetkistä. Oli 25. kesäkuuta 1982 ja Falklandin sota oli päättynyt yksitoista päivää aiemmin. Argentiina oli lyöty ja 649 maan sotilasta oli kaatunut. Kaikkiaan uhreja oli toista tuhatta ja lisäksi monet traumatisoituivat kahden ja puolen kuukauden taukoamattomasta tulituksesta. Nuoret, kokemattomat ja huonosti varustetut miehet nielivät hallinnon halpamaisen patrioottisen propagandan ja lähtivät valtaamaan Falklandinsaaria takaisin briteiltä, jotka olivat ottaneet ne haltuunsa vuonna 1833. *Operaatio Rosarion*, kenraali Leopoldo Galtierin 2. huhtikuuta 1982 johtaman saarten miehityksen, oli tarkoitus viedä kansan huomio pois taloudellisesta katastrofista, johon vuonna 1980 aloitetut uudistukset olivat maan johtaneet. Sen seurauksena Argentiinassa oli 90 prosentin inflaatio, koko talous oli lamassa, velkaa otettiin ulkomailta niin yksityisellä kuin valtionkin sektorilla, palkka-ale ja erityisesti keskiluokkaa koetellut kurjistuminen. Sodan oli tarkoitus saada kansalaiset unohtamaan takaiskut ja yhdistymään isänmaan taakse. Galtieri oli kuitenkin arvioinut väärin rautarouva Thatcherin ja brittijoukkojen iskukyvyyn.

Brittijoukot kukistivat Argentiinan armeijan muutamassa viikossa. Tappion myötä myös sotilasjunta kukistui ja seuraavan vuoden aikana demokratia palasi maahan. Unelma Malvinas-saarten (Falklandin argentiinalainen nimi) saamisesta takaisin jäi silti vaivaamaan rosariolaisia. Kaupunkiin on pystytetty Parque Nacional de la Banderaan (sanatarkasti käännettynä lipun kansallinen puisto) monumentti ”Malvinas-saarten sankareiden” kunniaksi. Myös vuoden 1994 perustuslaisessa alueen palautus mainitaan tavoitteena, josta ei voi tinkiä. Vuoden 1983 vaalit voitti kuitenkin Raúl Alfonsin, joka oli yksi niistä harvoista poliitikoista, jotka olivat irtisanoutuneet sotilasjuntan toiminnasta. Hänen mukaansa sotaan oli lähdetty vain diktatuurin vahvistamiseksi.

Maan poliittinen tilanne oli sekava vielä kolme vuotta myöhemmin, kun Celia odotti jo kolmatta lastaan. Semana Santan (pyhän viikon) aikana vuonna 1987 Argentiina oli sisällissodan partaalla. *Carapintadasit* (maalatut kasvot) olivat nuoria armeijan upseereita, joita johti eversti Aldo Rico. He kapinoivat hallitusta vastaan ja vaativat keskeyttämään oikeusjutut, joita oli nostettu juntan vallan aikaisista ihmisoikeusrikkomuksista. Kun sotilaskomentajat eivät totelleet presidenttiä, kansa lähti kaduille puolustamaan demokratiaa. CGT (Confederación General de Trabajo – työväen ammattiliitto) julisti yleislakon. 30. huhtikuuta Raúl Alfonsin puhui Plaza de Mayolle kokoontuneille ihmisille ja julisti: ”Järjestys on palautettu, onnellista pääsiäistä.” Tämä lausahdus jäi historiaan, sillä mikään ei olisi voinut olla kauempana totuudesta. Koska presidentillä ei ollut minkäänlaista valtaa asevoimiin, hän joutui neuvottelemaan *carapintadasien* kanssa ja lupaamaan, että sotilaita vastaan nostetut oikeusjutut keskeytettäisiin. Obediencia Debida (välttämätön kuuliaisuus) -lailla sotilaat ja näitä avustaneet siviilit vapautettiin kaikesta vastuusta raakuuksiin, joihin he syyllistyivät totellessaan ylempiensä käskyjä. Laki astui voimaan 23. kesäkuuta 1987. Samana päivänä Celia otettiin Garibaldi-sairaalan synnytysosastolle. Hänen vanhemmat poikansa – seitsenvuotias Rodrigo ja viiden ikäinen Matías – jäivät kotiin isoäidin hoiviin. Jorge lähti puolisonsa mukaan sairaalaan. Kahden pojan jälkeen isä toivoi tytärtä, mutta kromosomit olivat päättäneet toisin. Taas oli poika tulossa. Raskaus oli sujunut ongelmitta, mutta sen viime vaiheissa ilmeni komplikaatioita. Gynekologi Norberto Odetto

pelkäsi raskausmyrkytystä ja päätti käynnistää synnytyksen, jotta vauvalle ei tulisi vammoja.

Vielä nykyään Jorge muistaa, kuinka pelottavalta hetki oli tuntunut ja kuinka hän oli kauhistanut, kun lääkäri kertoi joutuvansa käyttämään pihtejä. Hän aneli lääkäriä välttämään pihtien käyttöä viimeiseen asti. Kuten monet muutkin vanhemmat, Jorge oli kuullut kauhukertomuksia epämuodostumista ja vammoista, joita synnytyspihdit aiheuttavat vauvoille. Loppujen lopuksi pihtejä ei tarvittu. Hiukan ennen kello kuutta aamulla Lionel Andrés Messi syntyi kolmikiloisena ja 47 sentin mittaisena. Hän oli punainen kuin tomaatti ja yksi korva oli kääntynyt synnytyksen ponnistuksissa ruttuun. Nämä olivat kuitenkin varsin tavanomaisia vaivoja vastasyntyneillä ja paranivat itsestään muutamassa tunnissa. Kauhunhetkien jälkeen perhe sai huokaista helpotuksesta: uusi tulokas oli hieman punainen, mutta kaikin puolin terve.

Sairaalan turvallisten seinien ulkopuolella tilanne oli paljon levottomampi. Kaupungissa oli räjähtänyt pommi ja toinen Villa Constituciónissa, Jorgen työmaalla. Uuden lain säätämisen jälkeen Argentiinassa räjähti kaikkiaan viisitoista pommia. Ihmisuhreja ei tullut, vain aineellisia vahinkoja. Pommit kertoivat siitä, että maa oli jakautunut ja luisunut syvään talouskriisiin. Kauppaministeri oli juuri vahvistanut perushyödykkeiden hinnankorotukset: maito ja kananmunat kallistuiivat yhdeksän prosenttia, sokeri ja jauhot kaksitoista, sähkö kymmenen ja kaasu kahdeksan. Se tiesi lisää vaikeuksia työväenluokan perheille, kuten Messi-Cuccittineille, vaikka näillä onneksi oli kaksi työssäkäyvää perheenjäsentä ja oma asunto. Jorge oli rakentanut työnsä ohessa perheelleen kotitalon suvun omistamalle 300 neliömetrin tontille. Hänen isänsä auttoi projektissa. Kaksikerroksisen tiilitalon takana oli piha, jossa lapsilla oli tilaa leikkiä. Lionel pääsi taloon ensi kerran 26. kesäkuuta, kun äiti ja lapsi kotiutettiin italialaisesta sairaalasta.

Perheen valokuva-albumissa on kuva kuusikuukautisesta Lionelistä. Pulleaposkinen hymyilevä pienokainen on otoksessa vanhempiansa vuoteella. Hänellä on yllään siniset housut ja valkoinen t-paita. Kymmenkuisena hän alkoi jo kirmata veljiensä perässä, ja silloin hänelle sattui myös ensimmäinen haaveri. Poika pääsi pujahtamaan ulos muiden huomaamatta. Kukaan ei tiedä miten ja miksi se tapahtui,

mutta ehkäpä hän vain pyrki kadulle leikkimään toisten lasten kanssa. Kulmakunnan katuja ei vielä tuolloin ollut päällystetty ja niillä oli liikennettä vain harvakseltaan. Juuri Lionelin taapertaessa kadulle ohi ajanut polkupyörä törmäsi häneen. Hän huusi hädissään ja kaikki ryntäsivät katsomaan, mitä oli tapahtunut. Aluksi vaikutti siltä, että pienokainen oli vain säikähtänyt pelottavaa tilannetta. Hän kuitenkin vaikeroi koko illan, ja kun vasen käsivarsi turposi, perheen täytyi viedä poika sairaalaan. Tutkimuksissa selvisi, että varttinaluu oli murtunut ja käsivarsi oli kipsattava. Vamma parani muutamassa viikossa.

Lionelin ensimmäisenä syntymäpäivänä hän sai tädiltään ja sedältään lahjaksi jalkapallopaidan. Jo siinä vaiheessa perhe toivoi hänen pelaavan paikallisessa Newell's Old Boysissa. Vielä oli kuitenkin liian aikaista. Kolmevuotiaana Leoa kiinnostivat enemmän kuvakortit ja jalkapalloa pienemmät pallot – marmorikuulat. Hän voitti valtavan määrän kuulia pelatessaan kavereidensa kanssa ja hänen kuulapussinsa oli aina täynnä.

Neljävuotiaana Lionel sai perheeltään lahjaksi valkoisen punakuvioisen jalkapallon ja kiinnostui heti tulevaisuuden lajistaan. Eräänä päivänä hän yllätti kaikki liittymällä isänsä ja veljiensä katujalkapallootteluun – aiemmin hän oli aina pelannut mieluummin marmorikuulilla. ”Olimme aivan ällikällä lyötyjä, kun näimme, mitä kaikkea hän osasi tehdä pallon kanssa. Hän ei ollut pelannut ikinä aiemmin”, Jorge muistelee.

2. Porukan pienin

Kesäinen iltapäivä vuonna 1992

Grandolin kenttä on karua katseltavaa. Ruohoa kasvaa vain siellä täällä ja maalikehikot ovat surullisessa kunnossa, samoin kentän aita ja suihku- ja pukukopit. Koko tienoo henkii samaa alakuloa: hätäisesti kyhättyjä autonpesua tarjoavia ”liiketiloja” on joka risteyksessä Gutiérrezin puistokadun varrella. On myös runsaasti käytettyjen renkaiden kauppiaita ja romumetallin ostajien mainoksia. Yhdessä pahvikyltissä jopa tarjotaan koirien trimmauspalveluita. Taustalla kohoavat korkeat vuokrakasarmit, jotka vaikuttavat autioilta, mutteivät sitä ole. Lisäksi on matalia pieniä omakotitaloja, joiden viehäytys on karissut vuosien myötä. Katuasvaltin raoista tunkee kasvillisuutta; jätteitä ja rojua muhii auringon lämmössä ja joka puolella on joutilasta miesväkeä ja vanhuksia. Joukon jatkona ovat lapset, jotka ajavat heille liian pienillä pyörillä. Vanhusten joukon vanhin toteaa: ”Ihmiset täällä ovat muuttuneet. Iltaisin ei kaduilla oikein uskalla enää liikkua.” Rikolliset ovat tulleet alueelle.

Kolmelta iltapäivällä paikalla ei ole juuri ketään. Jalkapallokenttä on autio. Naapuruston koulujen lapset ovat jo lähteneet kentältä urheilimesta. Kentän nimi on virallisesti Abanderado Mariano Grandolin liikuntakeskus numero kahdeksan. Kenttä on nimetty erään vuoden 1865 sodan vapaaehtoisen mukaan. Hän antoi henkensä isänmaan puolesta. Jalkapalloilijat tulevat yleensä kentälle vasta viiden jälkeen. Ainoa ihminen paikalla on opettaja valkeassa t-paidassa, sinisessä verryttelypuvussa ja lenkkitosuissa. Hän viittoon suuntaan, jossa noin

150 metrin päässä sijaitsee herra Aparicion, Lionel Messin ensimmäisen valmentajan, koti.

Aparicio avaa kotinsa oven. Hänen kätensä ovat märät – hän on tekevässä ruokaa sokealle vaimolleen Claudialle, mutta kutsuu silti vieraat sisään ja pyytää näitä istumaan. Olohuonetta hallitsee vanha, suuri-kokoinen televisio. Sen lisäksi siellä on neljä nojatuolia, valtava valkoinen koira ja aavistuksen tunkkainen haju. Salvador Ricardo Aparicio on 78-vuotias. Hänellä on neljä lasta, kahdeksan lastenlasta ja näilläkin jo neljä lasta. Vanhan valmentajan kasvot harvoine viiksineen ovat elämän kuluttamat. Hänen kehonsa on kuin vääntynyttä rautalankaa ja hänen kätensä ja äänensä vapisevat. Hän on tehnyt koko ikänsä töitä rautateillä. Nuorukaisena hän pelasi numerolla 4 Club Fortínin riveissä ja jo yli kolmekymmentä vuotta on siitäkin, kun hän valmensi lapsia Grandolin kentällä, joka oli kooltaan 7,5 kertaa 40 metriä.

Hän on valmentanut satoja ja taas satoja lapsia. Näiden joukossa ovat olleet Rodrigo ja Matías. Vanhin Messin pojista oli nopea ja vahva keskushyökkääjä; toinen oiva puolustaja. Isoäiti Celia oli tuonut pojat harjoituksiin joka tiistai ja torstai. Eräänä kesäisenä iltapäivänä myös Leo oli mukana.

”Muut paitsi yksi kasikutosista (vuonna 1986 syntyneiden joukkue) olivat jo paikalla. Odottelin viimeistä pelaajaa hänen pelipaitansa kädessäni, kun toiset jo lämmittelivät. Poikaa vain ei kuulunut. Sen sijaan kentän reunalla oli pieni vesseli potkiskelemassa palloa päin katsomon penkkejä. Aika kului ja mietin itsekseni, ettei minulla ollut aavistustakaan osaako tuo pikkukaveri pelata, mutta toisaalta meiltä puuttui yksi pelaaja. Menin puhumaan pojan isoäidille, joka oli oikea jalkapallofani ja kysyin, saisiko poika pelata. Vanha rouva suorastaan innostui. Hän halusi pienen miehen kentälle. Olihan hän jo aiemmin toki usein pyytänyt minua antamaan pojalle mahdollisuuden ja kehunut tämän taitoja. Mutta silloin pojan äiti tai täti – en nyt muista kuka – ei ollut halunnut tämän vielä pelaavan. ”Hän on niin pieni noiden muiden rinnalla”, oli ollut syy kieltoon. Kerroin isoäidille, että katson kyllä pojan perään. Jos hän näyttää jäävän toisten jalkoihin, keskeytän pelin ja otan hänet kentältä.”

Ja näin jatkuu herra Aparicion tarina. Messi-Cuccittinit kertovat kuitenkin erilaista versiota tapahtumista: ”Celia se painosti Apan ottamaan

Leon kentälle, kun joukkueesta puuttui yksi poika. Valmentaja ei pitänyt ajatuksesta, koska Leo oli niin kovin pikkuinen. Isoäiti kuitenkin vaati tätä kokeilemaan, että näkisi, miten hyvin poika osaa pelata. Lopulta Apa oli suostunut, mutta sanonut sijoittavansa Leon lähelle kentän reunaa, jotta mummo itse voisi ottaa pojan pois, jos tälle tulisi hätä.

Tapahdumista tämän jälkeen ei ole erimielisyyttä. Palataanpa valmentajan omaan kertomukseen: ”No niin... Annoin kaverille pelipaidan ja hän veti sen ylleen. Kun pallo ensimmäistä kertaa tuli häntä kohti, hän vain katsoi sitä – eikä tehnyt mitään.”

Don Apa, kuten hänet näillä kulmilla tunnetaan, nousee tuoliltaan ja matkii pienen Messin hämmästyntä ilmettä. Sitten hän istuu ja selittää: ”Leo on vasenjalkainen, siksi hän ei heti tavoitellut palloa. Mutta kun peliväline oli hänen vasemman jalkansa ulottuvilla, hän nappasi sen ja ohitti hetkessä yhden vastustajan, sitten toisen ja vielä kolmannenkin. Minä huusin hänelle, että hän syöttäisi pallon pois. Pelkäsin, että joku vastapuolen pelaajista satuttaisi pientä pelimiestä. Mutta Leo ei ollut kuulevinaan vaan vain jatkoi hurjaa menoaan. En muista, tekikö hän sillä kertaa maalia, mutta muuten en koskaan ollut nähnyt vastaavaa. Tuumin itsokseni, että tuota poikaa ei voi ottaa vaihtoon. Enkä minä ikinä ottanutkaan.”

Herra Aparicio poistuu hetkeksi huoneesta ja palaa muovikassin kanssa. Hän kaivelee kassista muistojaan. Lopulta sieltä löytyy valokuva, jota hän hakee: kuvassa on vihreä jalkapallokenttä ja sillä joukko punapaitaisia lapsia sekä heidän edessään nykyistä paljon nuoremman näköinen Aparicio. Pienimmällä pojista valkeat pelihousut ulottuvat miltei kainaloihin asti. Myös hänen paitansa on liian iso, mutta ilme on vakava. Länkisäärinen pieni pelimies on Lionel. Hän on kuin pieni lintu tai kirppu, kuten veli Rodrigo tapasi häntä kutsua.

”Hän syntyi vuonna 1987, mutta pelasi kasikutosissa. Hän oli kooltaan pienin ja kaikista nuorin, mutta silti paras porukasta. Muut pitivät häntä lujilla, mutta pelimiehenä hän oli ylivertainen, ilmiömäinen kyky. Hän oli kuin syntynyt jalkapalloilijaksi. Kun menimme pelaamaan, ihmiset suorastaan tungeksivat katsomaan häntä. Kun hän sai pallon haltuunsa, häntä ei pidätellyt mikään. Ei sitä saatu häneltä pois. Hän teki neljästä viiteen maalia joka pelissä. Club de Amanecería vas-

taan hän teki maalin, jollaisia näytetään mainoksissa. Muistan sen hyvin: hän jallitti koko puolustuksen ja vielä maalivahdinkin. Millä tyyllillä hän sitten pelasi? Kuten pelaa nykyäänkin, hyvin vapaasti. Millainen hän muuten oli? Vakava lapsi, pysytteli hiljaa isoäitinsä lähellä. Hän ei ikinä valittanut mistään. Kun häntä taklattiin rajusti, hän saattoi joskus itkeä vähän, mutta nousi aina ja jatkoi juoksuaan. Siksi minä vieläkin väitän kaikkia niitä vastaan, jotka sanovat, että hän muka sooloilee liikaa eikä ole mitenkään erikoinen.”

Rouva kutsuu Apariciota toisesta huoneesta. Kun mies palaa takaisin, hän jatkaa muisteluaan.

Hän kertoo lapsitaiturin tempuista tehdystä videosta, jota ei nyt löydä mistään. ”Näytin sitä vekaraille opettaakseni, mitä kaikkea voi tehdä jaloissa olevalla pyöreällä pallolla.” Aparicio muistaa niin ikään sen, kun Leo tuli ensi kertaa Espanjasta ja hän meni tapaamaan nuorta tähteä. ”Kun Messit näkivät minut, he riemastuivat. Menin heille aamusta ja pääsin lähtemään sieltä vasta seuraavana aamuna kello yhdeksältä. Puhuimme koko ajan siitä, millaista jalkapallo on meillä ja millaista se on Espanjassa.” Entäpä sitten se, kun koko kulmakunta halusi järjestää Leon kunniaksi juhlat! He halusivat laittaa hänestä muistolaatan Grandolin kentälle, mutta siihen Leo ei loppujen lopuksi suostunut. Hän soitti järjestäjille ja totesi vain: ”Kiitos kovasti ajatuksesta, mutta eiköhän jätetä tämä tuonemmaksi.”

Vanha jalkapallovelho ei ole katkera, päinvastoin. Hän puhuu kiintyneesti pienestä pojasta, jota valmensi vuosia sitten.

”Kun näin televisiosta ensimmäisen maalin, jonka hän teki Barcelonan paidassa, aloin itkeä. Tyttäreni Genoveva oli viereisessä huoneessa. Hän hätäntyi ja kysyi: ’Mikä on, isä?’ Minä sopersin siihen, ettei tässä mitään, tunteet vain pukkaavat pintaan.”

Aparicio kaivaa toisen helmen muovipussistaan. Kuvassa on taas pieni vaalea poika. Hänen paitansa on liian iso ja jalat näyttävät liian lyhyiltä. Kädessään pojalla on palkintopysti, hänen ensimmäisensä. Poika on miltei yhtä iso kuin poika.

Leo ei ole vielä viittä vuotta. Grandolin kentällä hän on jo kuitenkin saanut kokea, miltä tuntuu päästä maalinteon makuun ja menestyä. Toisena vuotenaan pelikentillä hän oli lisäksi niin onnekas, että sai isän-

sä valmentajakseen. Jorge hyväksyi joukkueen johdolta tulleen tarjouksen ja otti kasiseiskojen joukkueen suojiinsa. Leon joukkue voitti kaikki ja kaiken. ”Siis aivan *kaiken*”, Jorge muistelee. ”Niin mestaruuden, turnaukset kuin ystävyysottelutkin.” Isän äänessä kuuluu enemmän isällinen ylpeys kuin valmentajan ääni.

Jalkapallon pelaamisen lisäksi oli käytävä koulua. Leo kävi General Las Herasin alueen koulua numero 66. Kouluun hänet saattoi joko Celia-äiti, Marcela-täti tai naapurin rouva Silvia Arellano, Leon parhaan ystävän Cintian äiti. Koulumatka taittui jalan, joko suoraan avoimen alueen poikki tai kierrellen armeijan 121. viestintäpataljoonan parakien lähellä olevien jalkapallokenttien reunoja myöten. Matka vaati hiukan yli kymmenen minuuttia.

Kun vierailen koululla, nuorimmat lapset ovat uppoutuneet piirtämiseen. Kahdella lapsista on yllään Messi-paita. Valtavassa katetussa paviljongissa muutamat valkeissa peliasuissa olevat lapset pelaavat keskittyneesti. Maalit heillä ovat, mutta pallo puuttuu. Sen tilalla on ruskeasta paperista teipillä kasaan kursittu kääro. Lapset liikkuvat hämmentävän ketterästi. Heitä ei näytä häiritsevän karkeaa harmaata soraa oleva pelialusta, jolla he pujottelevat ja harhauttelevat taitavasti. Pelaajien joukossa on Bruno Biancucchi, Leon serkku. Poika hikoilee ankaraasti ja punoittaa ponnistuksesta. Mustat hiukset liimautuvat otsalle. Hänellä on punavalkoraitainen korvarengas. Pelikaverit tunnustavat hänet joukon parhaaksi. Lehdistössä on jo useaan otteeseen povattu hänestä Leon seuraajaa. Myös valmentajat ovat sanoneet, että hän liikkuu todella hyvin ja on samanlainen lahjakkuus kuin serkkunsa. Ja Leon tapaan myös Bruno on ujo. Hän sanoo kadehtivansa serkussaan vain tämän aloitteellisuutta ja kykyä tehdä maaleja. Brunokin on hyökkääjä ja hänkin haaveilee pääsevänsä vielä joskus pelaamaan Barcelonan riveissä.

Ympäri on kerääntynyt lasten piiri. Kaikki tahtovat kertoa pojasta, joka vain muutamaa vuotta sitten kävi tätä samaa koulua kuin he. Yhdentoista ikäisellä Pablolla on selkeän vankkumaton näkemys: ”Hänessä on kaikki, mitä tarvitaan maailman parhaalta. Hän on parempi kuin Maradona. Eniten ihailen hänen nopeuttaan, hän on uskomaton.” Jokin huolestuttaa yhdeksänvuotiasta Agustínia – sama asia on monen

hänen maanmiehensä huolena. ”Maradona aloitti Argentinos Juniors -joukkueessa, Messi on Barçassa.” Ei ole epäilystäkään siitä, että hän on poikien mielestä liian kaukana. Tytötkin haluavat osallistua keskusteluun. Nyt mielipiteet Leosta jakautuvat. Joidenkin tyttöjen mielestä hän on hyvännäköinen, toiset pitävät häntä liian lyhyenä.

On välitunti ja pienet oppilaat ajavat toisiaan takaa ikivanhan käkäräisen puun alla. Leokin tapasi hyöriä mahtavan puuvanhuksen liepeillä paperi- tai muovipallojen perässä. Hänelle mukavimmat muistot kouluvuosilta ovat juuri noista leikeistä ja milloin minkäkin esineen potkiskelusta puun ympärillä. Hän ei epäröi myöntää, että varsinainen koulunkäynti ei ollut hänelle erityisesti mieleen.

Hänen kolmen ensimmäisen kouluvuotensa aikainen opettaja Mónica Dómina vahvistaa asian: ”Ei, Leo ei todellakaan juuri tehnyt koulu töitä. Silti hänen tuloksensa olivat ihan kelvollisia. Alkuun hänellä oli vaikeuksia oppia lukemaan, joten kehotin hänen äitiään puhumaan asiasta puheterapeutille. Muissa aineissa hän jopa kehittyi pikku hiljaa, mutta ei hän missään vaiheessa kovin hyvin tuloksiin yltänyt. Hän oli hiljainen lapsi, kiltti ja ujo, varmaan yksi ujoimmista, joita olen urallani opettanut. Jos häneltä ei kysynyt mitään, hän istui hiljaa pulpetissaan luokan takaosassa. Muut lapset kilpailivat hänen kanssaan, jotta olisivat päässeet pelaamaan Rosarioin koulujen välisissä turnauksissa. Jalkapallossa hän oli nimittäin todella hyvä. Hän voitti paljon pokaaleja ja mitaleja, mutta en ikinä kuullut hänen kehuvan sillä, että oli pelannut hyvin ja tehnyt maaleja.”

3. Punainen ja musta

21. maaliskuuta 1994

Raul kertoo: ”Olen aina saanut pelata taitavien argentiinalaisten kanssa. Heitä olivat muun muassa Redondo ja Valdano, joista jälkimmäinen auttoi minua alkutaipaleellani Real Madridissa. Joukkuekavereina on aina ollut etevä pelimiehiä Argentiinasta, ja olen tullut kaikkien kanssa erinomaisesti toimeen. Toivoisin, että pääsisin pian Argentiinaan näkemään paikallisten seurojen pelejä. Haluaisin nähdä erityisesti Bocan tai Riverin pelaavan.”

”Tai Newell’sin”, Messi lisää hiljaisella äänellä.

”Kirppu” ei jätä käyttämättä ainuttakaan tilaisuutta julistaa ihastustaan punamustiin. Hän mainitsee jopa julkisessa keskustelussa Real Madridin kapteenin kanssa joukkueen, joka on hänen sydäntään lähinnä. Mitäpä muuta voisi odottaa – Newell’s on koko perheen rakastama joukkue. Leon isä Jorge pelasi sen riveissä kolmetoistavuotiaasta aina armeijaan menoonsa asti. Jorge oli keskikenttämies, jolla oli erinomainen pelisilmä. Hän oli puolustava pelaaja eikä pyrkinyt juuri hyökkäämään. Hän ei koskaan edennyt ammattilaiseksi asti. Rodrigo aloitti Newell’sin jalkapallokoulun seitsemän ikäisenä ja Matías seurasi veljensä jalanjäljissä.

Leo tuli paikalle suoraan Grandolista alkuvuonna 1994. Seuran kykyjenetsijät tiesivät hänestä. He olivat pyytäneet hänen veljiään tuomaan hänet mukanaan selvittääkseen, onko poika todella erityislahjakkuus. Nuorin Messin veljeksistä pelasi kuukauden aikana seuran väreissä kahdeksan peliä erilaisissa joukkueissa. Testi oli tiukka, mutta Leo ei

tuottanut pettymystä. Newell'sin valmentajat pitivät poikaa ilmiömäisenä kykynä ja suosittelivat häntä Escuela de Fútbol Malvinasiin (Malvinasin jalkapallokoulu), jossa nuorimpia pelaajia valmennettiin.

Leo ei ollut vielä seitsemää vuotta. Seuran johtajien oli sovittava asioista pojan vanhempien kanssa, mutta suurina jalkapallon ystävinä he ymmärsivät tilanteen hyvin.

”Isä-Jorge tuli tapaamaan minua ja kertoi: ’Poika siirtyy Newell’siin’, Grandolin vanha valmentaja Salvador Aparicio muistelee. ”Mitäpä minä siihen saatoin sanoa? Siirtyköön vain!”

Ja niin 21. maaliskuuta 1994 Lionel Andrés Messi liittyi jäseneksi Club Atlético Newell's Old Boysiin.

Newell's ja Rosario Central ovat kilpailevia rosariolaisia seuroja. Club Atlético Rosario Central perustettiin 24. joulukuuta 1889 Keski-Argentiinan Rautatieläisten Urheiluseuraksi. Sen perustajat olivat englantilaisia rautatietyöläisiä. Seuran ensimmäinen puheenjohtaja oli Colin Bain Calder. Kun seuran taustalla ollut yritys Ferrocarril Central Argentino yhdistyi vuonna 1903 Buenos Airesin rautatieyhtiön kanssa, seuran nimi täytyi muuttua. Siitä tuli Club Atlético Rosario Central ja sen väreiksi vakiintuivat sininen ja kulta. Moni suuri pelaaja on kantanut seuran päitää: Mario Kempes, Luciano Figueroa, José Chamot, Cristian Gonzáles, Roberto Abbondanzieri, Roberto Bonano, César Delgado, Daniel Díaz, Daniel Pedro Killer, Juan Antonio Pizzi ja César Luis Menotti ovat näistä vain muutamia tunnettuja esimerkkejä. Entäpä seuran fanit? Rosariossa 14. kesäkuuta vuonna 1928 syntynyt Ernesto ”Che” Guevara oli yksi heistä, ja Plaza de la Cooperaciónille on jopa tehty seinämaalauksia hänen muistokseen. Toinen suuri kannattaja oli Roberto ”El Negro” Fontanarrosa, joka oli yksi Argentiinan merkittävimmistä kirjailijoista ja sarjakuvapiirtäjistä – aiheena tietysti jalkapallo. Hän kuoli vuonna 2007.

Newell's perustettiin 3. marraskuuta 1903. Joukkueen perustivat Argentiinan anglikaanisen kauppakoulun opettajat ja oppilaat, ja se sai nimensä Englannin Kentissä syntyneen Isaac Newellin mukaan. Newell oli perustanut koulunsa Rosarioon vuonna 1884. Legendan mukaan juuri hän toi nahkaisen jalkapallon ja pelin viralliset säännöt Etelä-Amerikkaan. Koulun oppilaat – joukossa Newellin poika Claudio, joka

Mikä tekee Messistä niin erityisen pelaajan?

Lionel Messi oli saavuttanut jalkapallossa lähes kaiken – puuttui vain se kaikkein himoituin palkinto: maailmanmestaruus Argentiinan paidassa. Hän onnistui siinä lopulta vuoden 2022 MM-kilpailuissa.

Messi on valittu maailman parhaaksi jalkapalloilijaksi ennätyselliset seitsemän kertaa vuosina 2009–2021. Ei siis ihme, että häntä pidetään kaikkien aikojen parhaana pelaajana.

Messi kärsi pienenä kasvuhäiriöstä ja tarvitsi siihen kasvuhormonihoitoja. Niinpä hän muutti 13-vuotiaana isänsä kanssa Barcelonaan, perhe seurasi myöhemmin perässä. Sopeutuminen uuteen maahan ei ollut helppoa.

Helppoa ei ole ollut aina myöskään siviilielämässä. Vuonna 2016 Messi ja hänen isänsä tuomittiin veropetoksesta ehdollisiin vankeusrangaistuksiin ja 3,7 miljoonan euron sakkoihin.

Mikä tekee Messistä niin erityisen pelaajan? Miten hän onnistui pienikokoisena pelaajana raivaamaan tiensä jalkapallon huipulle? Siitä kertovat Messin itsensä lisäksi mm. hänen vanhempansa ja sukulaisensa sekä hänen monet valmentajansa.

Luca Caioli on tunnettu italialainen urheilutoimittaja, joka on työskennellyt televisiossa mm. Italiassa, Britanniassa ja Ranskassa. Nykyään hän toimii SKY Italia -televisiokanavan sekä Il Corriere della Sera -lehden kirjeenvaihtajana Espanjassa. Caioli on kirjoittanut henkilökuvat mm. Neymarista, Mbappésta, Zidanesta ja Ronaldosta.

99.1

Kannen kuva: David Ramos/
FIFA/Getty Images.
Kansi: Justine Florio/
Taittopalvelu Yliveto Oy
www.minervakustannus.fi

minerva

